

1

Metinde, tabiat ve sebeplerin
durumu nasıl anlatılıyor?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 1

Onların da yaratılmış olduğu,
kendi başına yapıcı ve yaratıcı
olamayacağı anlatılıyor.

2

Bir şeyin var olması için neden
yalnız görünen sebep yeterli
sayılmıyor?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 2

Çünkü var olan şeylerde birçok parça, düzen ve araç gerekir. Bunları da kuran üstün bir kudret lazımdır.

3

Metne göre Allah niçin sebepleri
araya koyuyor?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 3

Düzeni ve hikmeti göstermek,
ayrıca dıştan görünen eksik ve
kusurları doğrudan ilâhî fiillere
vermemek için onları perde
vapor.

4

Saat örneğiyle hangi düşünce nin
yanlışlığı gösteriliyor?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 4

Parçaların kendi kendine bütünü yaptığı düşüncesinin akla uygun olmadığı gösteriliyor.

5

Kitap örneğinde hangisi daha
kolay sayılıyor?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 5

Yazanın kitabı doğrudan yazması
daha kolay sayılıyor.

6

Metinde yazı makinesi örneğiyle
ne anlatılmak isteniyor?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 6

Şuursuz araçlara gerçek yapma gücü vermenin, işi daha da zor ve saçma hale getirdiği anlatılıyor.

7

Bu iki örnekten çıkarılan ortak
sonuç nedir?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 7

Eşyayı doğrudan Allah'ın yaratması, sebeplere yaratma vermekten daha uygundur.

8

Soruların sonunda muhataba
neden “sen karar ver” anlamında
bir çağrı yapılıyor?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 8

Kişi kendi aklıyla düşünsün ve yanlış görüşün tutarsızlığını fark etsin diye.

9

Metnin ana fikrini kısa söyle.

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 9

Tabiat ve sebepler yaratıcı değildir; her şeyi yaratan Allah'tır.

10

Metinde “görünen sebep” ile
“gerçek yapan” arasında nasıl bir
fark var?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 10

Görünen sebep dışta bir vesiledir;
gerçek yapan ise her şeye gücü
yeten Allah'tır.

11

Metinde önce hangi yanlış düşünceye sesleniliyor?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 11

Sebeplere ve tabiata gereğinden fazla değer verip onları yapıcı sanan düşünceye sesleniliyor.

12

Tabiatın da sonradan meydana
geldiği neye dayanarak
söyleniyor?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 12

Düzenli, sanatlı ve oluş halinde olduğu için onun da yaratılmış olduğu söyleniyor.

13

Sebebin de yapılmış olması niçin
önemlidir?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 13

Çünkü kendisi yapılmış olan bir şey, asıl yaratıcı olamaz.

14

Varlıkların çok sayıda alet ve düzene ihtiyaç duyması neyi gösterir?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 14

Bunları hazırlayan sonsuz kudret sahibi bir Yaratıcı bulunduğunu gösterir.

15

Metinde sebeplerin “perde”
olması ne demektir?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 15

Asıl yapanın Allah olduğu halde,
dünyadaki düzenin görünürde
sebepler üzerinden işlemesidir.

16

Saatçi örneğinde ikinci ihtimal
neden akla uzak bulunuyor?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 16

Çünkü cansız parçaların içine daha karmaşık bir sistem kurup sonra saati ona yaptırmak daha zor olur.

17

Kâtip örneğinde kalem, mürekkep
ve kâğıda görev yüklemek niçin
yanlış görülüyor?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 17

Çünkü onlar şuursuz araçlardır;
kendi başlarına düşünerek eser
ortaya koyamazlar.

18

Metinde “yüz kat daha zor”
denilmek istenen şey nedir?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 18

Aracı araç olmaktan çıkarıp ona yapıcılık vermenin, doğrudan yapmaktan çok daha güç ve mantıksız olmasıdır.

19

Bu parçada öğrencinin öğrenmesi gereken en önemli akıl yürütme nedir?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 19

Yaratılmış olan bir şeyin yaratıcı
olamayacağıdır.

20

Bu bölüm, imanla ilgili hangi sonucu destekler?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 20

Her şeyin Allah'ın kudretiyle meydana geldiği sonucunu destekler.

21

Parçada tabiat neden bağımsız bir güç olarak kabul edilmiyor?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 21

Çünkü tabiat da diğer varlıklar gibi yapılmış ve sonradan meydana gelmiştir.

22

“Her sonuç için bir sebep var”
düşüncesi, sebepleri yaratıcı
saymaya yeter mi?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 22

Yetmez. Çünkü sebebin kendisi de yaratılmıştır ve tek başına yeterli değildir.

23

Metinde varlıkların kuruluşunda
hangi ihtiyaçtan söz ediliyor?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 23

Çok sayıda cihaz, parça ve yardımcı unsur ihtiyacından söz ediliyor.

24

Bu ihtiyaçlar, Allah'ın hangi sıfatını
hatırlatır?

5sinif tabiat-risalesi-p19-esbabperestlige-hitap-saat-ve-kitab-
misallerivle-mukavese

Cevap 24

Her şeye gücü yetmesini hatırlatır.